

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

13 december 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en hulpverlening en hervulpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de outing van allochtone holebi's

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 13 december 2001

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.01 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en hulpverlening en hervалpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Hermans tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en hulpverlening en hervалpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten.

Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega, per provincie kan maar één centrum algemeen welzijnswerk worden erkend voor de bijkomende opdracht van hulpverlening en hervалpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten. Het CAW Stimulans, dat in West-Vlaanderen actief is, heeft een dergelijke erkenning gekregen in 1997. Voor deze bijkomende taak kreeg het twee bijkomende personeelsleden toegekend. Voor grote gebieden – het werkgebied van Stimulans bestrijkt niet minder dan vier gerechtelijke arrondissementen – kunnen de kosten voor verplaatsingen en bijkomende huur aanzienlijk oplopen. De achtergestelde doelgroep die geholpen moet worden, is meestal maatschappelijk en financieel bijzonder kwetsbaar, zodat het CAW op geen enkele manier kosten op deze mensen kan verhalen.

In dit verband wil ik u drie concrete vragen stellen.

Hebt u weet van deze financiële problemen waar de CAW's, die hulpverlening en hervалpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten in hun takenpakket hebben, mee te kampen hebben ?

Bestaat er een mogelijkheid dat de betreffende CAW's bijkomende middelen krijgen voor bijkomende huur- en verplaatsingskosten ?

Overweegt u andere mogelijkheden om deze CAW's bijkomend te ondersteunen, bijvoorbeeld via de toekenning van bijkomende personeelsleden ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Ik heb inderdaad weet van de financiële problemen van de CAW's die hulpverlening en hervалpreventie met betrekking tot seksuele delinquenten in hun takenpakket hebben. Het probleem werd immers gesignaleerd aan het begeleidingscomité dat werd opgericht door artikel 12 van het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap omtrent de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. In dit begeleidingscomité zetelen onder meer een vertegenwoordiger van mezelf en een ambtenaar uit mijn administratie. Het begeleidingscomité evalueert en inventariseert momenteel de knelpunten in de werking van dit samenwerkingsakkoord. De inventaris van deze knelpunten zal, samen met voorstellen tot oplossing, begin volgend jaar aan mij voorgelegd worden in het evaluatieverslag 2001 van het begeleidingscomité.

Eén van de knelpunten is dat de werkingskosten die aan de gespecialiseerde voorzieningen toegekend worden, te laag liggen wanneer men rekening houdt met het feit dat het hier een opdracht voor de gehele provincie of toch een ruime geografische regio betreft. Verschillende consultatieplaatsen brengen hogere huur- en verplaatsingskosten met zich mee. Ook de centra voor geestelijke gezondheidszorg maken gewag van deze problematiek.

Vogels

Wat het CAW Stimulans betreft, hebben mijn diensten tot op heden nog geen uitdrukkelijke aanvraag ontvangen.

Er wordt steeds gezegd dat de CAW's en de CGZ's hun kosten of hun bijkomende kosten op geen enkele manier op hun cliënten zouden kunnen verhalen. Dat is correct, maar in de praktijk kennen we wel heel wat CAW's en CGZ's die dat wel doen. U hebt echter zelf gezegd dat deze doelgroep niet bepaald uit de meest rijke of welstellende mensen bestaat. Bovendien betreft het hier vaak een soort alternatief voor opsluiting. Die mensen worden er dus toe verplicht een bepaalde procedure te volgen bij een CAW of een CGZ en het zou een beetje dom zijn indien we hen daarvoor geld zouden vragen. In die zin wil u zeker niet als antwoord geven dat de CAW's dan maar een stuk van de verplaatsingskosten op hun cliënten moeten verhalen. Voor deze doelgroep is dat mijns inziens uit den boze.

Anderzijds is het ook niet gemakkelijk aan de CAW's bijkomende middelen te geven. Zij krijgen momenteel een globale enveloppe die ze autonoom kunnen aanwenden op voorwaarde dat minstens 70 percent ervan wordt gebruikt voor loonkosten. Zij krijgen dus geen specifieke werkingssubsidies, hoewel hun enveloppe kan verhoogd worden om werkingskosten te financieren. In 2000 kreeg het CAW Stimulans 73.969.052 frank subsidies vanuit programma 41.7, basisallocatie 34.04, subsidiëring van het algemeen welzijnswerk. De enveloppe wordt ieder jaar aangepast aan de anciënniteitsevolutie en de index. Bovendien werden er bijkomende middelen voor conventioneel verlof, managementondersteuning en vorming vrijgemaakt in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social-profitsector.

Bij de ondertekening van het samenwerkingsakkoord werd de enveloppe van de CAW's verhoogd om de bijkomende taak, namelijk begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, te kunnen opnemen. In totaal werd uitgegaan van 10,5 voltijdse equivalenten voor de CAW's, wat op dit ogenblik vermenigvuldigd moet worden met ongeveer 1,7 miljoen frank.

De centra krijgen dus een enveloppe, en geen loonsubsidies. Ik kan wel een bijkomende subsidiëring bepalen voor het in dienst nemen van extra beroepskrachten, maar daar kunnen dan geen huur- of verplaatsingskosten mee betaald worden. Ik wacht echter op het evaluatieverslag 2001 van het begeleidingscomité voor het samenwerkingsak-

koord tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap over de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

Ik zal mijn administratie en het begeleidingscomité vragen om in 2002 de problematiek kwantitatief beter in kaart te brengen. Het aantal effectieve begeleidingen, het aantal geweigerde begeleidingen, de gemiddelde duur van een begeleiding en de gemiddelde kost van een begeleiding dienen per centrum geëxpliciteerd te worden. Als zou blijken dat er nood is aan bijkomende middelen, dan kan ik deze vraag voorleggen tijdens de begrotingsbesprekingen in 2002 of 2003.

Samengevat kan ik dus antwoorden dat het van vandaag op morgen verstrekken van meer middelen niet mogelijk is. Het probleem is ons echter wel bekend en zal daarom opgenomen worden in het evaluatieverslag dat mij in februari 2002 zal worden voorgelegd. Ik zal ook niet nalaten u te informeren over wat de komende begrotingscontrole dienaangaande eventueel zal opleveren.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mevrouw de minister, ik dank u voor dit logische antwoord. Ik hoop dat de door u aangekondigde evaluatie voor een aanpassing in de toekomst zal zorgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de outing van allochtone holebi's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Roegiers tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de outing van allochtone holebi's.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, sta me toe mijn vraag als opstapje in te leiden met een terugblik op de campagne die u vorige week hebt gelanceerd. Vaak wordt hier wat kritiek geuit op de afwezigheid van campagnes. Als er dan een campagne is, die boven-

Roegiers

dien geslaagd genoemd mag worden, vind ik dat we u ook eens mogen feliciteren.

Mijn vraag is geïnspireerd door een studiedag die op 29 september jongstleden in Mechelen plaatsvond over de outing van allochtone holebi's. Immers, wie het 'ongeluk' heeft als holebi in een moslimfamilie geboren te worden, staat voor een verscheurende keuze : braafjes trouwen en de eigen geaardheid negeren of voor de buitenwereld verdoezelen, of een eigen weg volgen met het risico verstoten te worden uit de gemeenschap. Ook in Vlaanderen is dat de harde realiteit. Holebi zijn blijkt alleen erg te zijn als het geweten is. Allochtone holebi's worden dus tot een dubbelleven gedwongen. In de islam is homoseksualiteit nog al te vaak ongepast, onbespreekbaar en zondig. Af en toe kunnen we daarover artikels lezen in dagbladen of tijdschriften. Het is steeds ontstellend daarin te lezen dat die mensen het hebben over een tijdelijk fenomeen en dat ze hopen ooit naar hun land van herkomst te kunnen terugkeren om daar braaf te trouwen en kinderen te krijgen, terwijl ze hier even een 'liederlijk' leven lijden.

Mevrouw de minister, hoewel de nuance dient gemaakt te worden dat de stemmen van de progressieve stromingen binnen de islam overstemd worden door het reëel en verbaal wapengekletter van de fundamentalistische fracties, is er tot op heden nog niet erg veel te merken van tolerantie binnen de islamgemeenschap. Ik verwijs dienaangaande naar een uitspraak die in mei van dit jaar werd gedaan door een Nederlandse imam en die daarmee half Nederland op zijn kop zette. Hij stelde immers dat homoseksualiteit een ziekte is die, als ze zich verder verspreidt onder de jeugd, tot uitsterven zal leiden en heel in het bijzonder voor de Nederlandse samenleving schadelijk is. Ook hier wordt men gewaar dat er vaak sprake is van intolerantie. Maar ik wens nogmaals te herhalen dat er binnen de islam gelukkig wel nog heel wat mensen zijn die andere geluiden laten horen. Dit neemt echter niet weg dat het een groot probleem blijft.

Gelukkig bleef niet iedereen bij de pakken zitten. Immers, zowat anderhalf jaar geleden startte de hoofdzakelijk Franstalige vereniging Kelmabel haar werking in Brussel als eerste groep voor allochtone holebi's in België. Het is me niet bekend of die vereniging ook in Vlaanderen vertakkingen heeft, maar homoseksualiteit en islam bleken plotseling geen twee totaal gescheiden werelden meer te zijn.

Op de studiedag 'Allochtonen uit de kast ?' die op 29 september jongstleden in Mechelen werd gehouden op initiatief van de FWH, de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit, kwam deze problematiek aan bod en werd gezocht naar antwoorden op een aantal prangende vragen. Op deze studiedag over homoseksualiteit in andere culturen was ook de heer Balbaert van uw kabinet aanwezig. Hij verwoordde daar in zijn slotwoord uw stelling dat de allochtone holebi's zich zelf moeten organiseren om aan een oplossing te werken. Het initiatief moet dus van onderuit komen. Die keuze om het bottom-up-principe te volgen onderschrijf ik overigens volledig, al was het maar vanuit een emancipatorische visie. Het is evenwel mogelijk – en volgens mij zelfs onontbeerlijk – dat er een aantal incentives – subsidies, logistieke steun, enzovoort – worden gegeven om dit proces in het algemeen of bepaalde initiatieven in het bijzonder te ondersteunen en te versnellen.

Hebt u weet van initiatieven of pogingen tot initiatieven, naar het voorbeeld van Kelmabel, in Vlaanderen ? Bent u bereid incentives te geven opdat dergelijke verenigingen zich zouden vormen ? Zo ja, aan welke concrete zaken denkt u dan ? Ziet u mogelijkheden om allochtone holebi's die zichzelf willen organiseren, financieel of logistiek te ondersteunen ? Bent u bereid een voorlichtingscampagne of een actie op het getouw te zetten die het taboe-onderwerp binnen de moslimgemeenschap meer en beter bespreekbaar zou kunnen maken ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Ik wens eerst de heer Roegiers te danken voor zijn lovende woorden over de campagne die thans loopt en die goede reacties oproept bij zowel holebi- als andere jongeren. Blijkbaar is deze campagne minder shockerend dan de 'bla bla boem boem'-campagne.

Deze campagne is gericht op alle Vlaamse jongeren, dus ook op jongeren van Arabische en allochtone origine. Ik ben me er echter goed bewust van dat dit onderwerp binnen die cultuur bijzonder moeilijk bespreekbaar is. Homoseksualiteit is daar nog een echt taboe. Dat is trouwens de reden waarom we geen enkele allochtoon bereid gevonden hebben om op de affiches te staan, want het was onze oorspronkelijke bedoeling dat ook een allochtoon zich via die affiches zou outen als homo of lesbienne. Hadden we iemand gevonden, dan zou dit voor deze persoon een definitieve breuk met zijn of haar gemeenschap betekend hebben. Bovendien vonden de groepen allochtone holebi-

Vogels

jongeren dit niet opportuun omdat zij daarin een soort provocatie zagen.

Het is trouwens merkwaardig dat de tolerantie ten aanzien van homoseksualiteit afneemt naarmate men meer naar het zuiden afzakt, met onze taalgrens als breuklijn. Men heeft het vaak over het conservatieve Vlaanderen en het progressieve Wallonië, maar als het over tolerantie gaat ten aanzien van homoseksualiteit blijkt dit een verkeerde voorstelling te zijn. De landen boven onze taalgrens vertonen een veel grotere tolerantie dan de landen onder die taalgrens. Hoe verder we naar het zuiden – naar Frankrijk, Griekenland tot Marokko toe – gaan, hoe minder tolerantie we vaststellen ten aanzien van homoseksualiteit.

Ik ben ervan overtuigd dat het hier gewoon om mensenrechten gaat en dat deze universeel zijn. Achterstelling omwille van seksuele geaardheid kan voor ons niet, noch in de autochtone, noch in de allochtone gemeenschap in dit land. Het emancipatorisch proces dat allochtone holebi's naar die rechten toe brengt, kan wel anders zijn, maar het einddoel, het respect voor de mensenrechten, gelijke rechten, kansen en resultaten voor holebi's zijn wel dezelfde in Vlaanderen als in de rest van de wereld.

Kelmabel is sinds 1999 de enige allochtone holebi-organisatie in België. Deze is vooral actief in Brussel. Recentelijk had die organisatie het erg moeilijk om te overleven. Ik heb echter begrepen dat de heer De Lille, de groene gelijkheidskansen van Brussel, nu met hen op pad is gegaan om hun organisatie wat te herstructureren en te heroriënteren om een breder draagvlak in Brussel uit te bouwen. De recente opening van het Roze Huis in Brussel kan daarbij een stimulans zijn. Zodra de organisatie een structuur en een draagvlak heeft, kunnen we nagaan op welke manier we kunnen meehelpen aan de uitbouw en zichtbaarheid van die organisatie.

Wat de rest van Vlaanderen betreft, heb ik ook weet van een groep in Antwerpen die werkt aan de emancipatie van allochtone homoseksuele jongeren. Die organisatie, waarmee echter geen structurele contacten bestaan, is gevestigd op het Kiel. Zij heeft ook geen echte contacten met de Federatie

Werkgroepen Homoseksualiteit, wat echter begrijpelijk is omdat een samenwerking met de FWH voor de betrokkenen haast onmiddellijk een duidelijke outing veronderstelt.

Ook de FWH heeft de ernst van de toestand begrepen. Zij worden door de Vlaamse regering betoelaagd en staan ad nominatim op de begroting van Gelijke Kansen. Ikzelf en de FWH gaan uit van een inclusief verhaal, dus ook hier. Vandaar ook de studiedag in Mechelen die bijzonder zinvol en succesrijk was omdat de problematiek daar eindelijk op een formele manier ter sprake werd gebracht. We hebben trouwens aan de FWH gevraagd een denkkader uit te werken om op een eigen manier de verschillende organisaties op te zoeken en hen incentives en structurele ondersteuning te geven. In die zin werken we volgens het bottom-up-principe aan de verhoging van de tolerantie binnen de allochtone gemeenschap.

Samengevat kan ik zeggen dat het vaak dansen op een slappe koord is. Er moet in sterk overleg met die groepen van allochtone homoseksuele jongeren worden onderzocht welke stappen gezet moeten worden met het oog op een integratie in de FWH. We hebben nog een lange weg voor de boeg, maar door het congres in Mechelen werd de zaak eindelijk bespreekbaar gemaakt en duidelijk gesteld binnen de FWH én binnen het Vlaamse beleid.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord waaruit blijkt dat we eigenlijk op dezelfde lijn zitten. Ik denk dat iedereen in deze commissie er zich van bewust is dat het inderdaad dansen op een slappe koord is. Zo is het voor allochtone holebi's blijkbaar niet evident onder de koepel van de FWH naar buiten te treden. Ik pleit er in ieder geval voor dit verder op te volgen, ook via de FWH. Ik neem aan dat uw kabinet mij daarvan op de hoogte zal blijven houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.27 uur.*